

ПРЕС КЛИПИНГ

20. јул 2016.

НАСЛОВИ

И у Геоксу саветују памперс радницима (стр. 2)

Анонимне жалбе из "Геокса" (стр. 3)

Породице од деце праве робове! (стр. 4)

Синдикат пита Вербића: Ко је донео одлуку (стр. 5)

Инспекција „запослила” више од 200 радника у јужном Банату (стр. 6)

Радници у врањанским погонима италијанске фабрике обуће тврде да све теже подносе некоректан однос послодавца

И у Геоксу саветују памперс радницима

* Током осмочасовне смене запослени могу само два пута да оду у тоалет * Због вређања или називања погрдним именима радници немају коме да се жале * Послодавац исплатио прековремени рад по налогу инспекције која је реаговала на анонимне пријаве из фабрике

Након што су локални медији објавили исповест Гордане Крстић, која је због "ненормалних услова за рад" напустила посао у Фабрици обуће Геокс у Врању, почело је да се одмотава још једно клупко мобинга страних послодаваца у Србији.

Пише: Војкан Ристић

Као најдрастичнији пример ова бивша радница наводи да је "запосленима у току смене од седам до 15 сати дозвољено да само два пута иду у тоалет, а да им је италијански послодавац препоручио да уколико имају чешће физиолошке потребе, носе памперс пелене". Новинару Данаса обратило се више радника Геокса који су указали на понижавајући однос италијанског послодавца, али су желели да остану анонимни, јер би у случају објављивања њихових имена моментално добили отказ.

- Постоји вербално вређање, називају нас погрдним именима, на шта немате коме да се жалите. Ни у једној хали нема адекватног проветравања, па се дешавало да се радници онесвесте због испарења лепка под летњим температурама. Они су морали након интервенције хитне помоћи да се врате на радну линију и одраде своју смену до краја - каже један од саговорника Данаса из Геокса.

Просечне зараде се крећу око 30.000 динара. Исплаћују се редовно. У највећем броју случајева на линијама за производњу раде искусни обућарски радници који су свој радни век започели у Коштани, а потом радили у више породичних фабрика обуће које постоје у Врању.

- У Геокс сам отишао јер мој бивши послодавац није више редовно исплаћивао зараде. Ја спадам у ред млађих и искусних радника. Иначе, у погледу запошљавања Италијани не желе старије од четрдесет година, без обзира на искуство. Мом колеги су рекли када је хтео да из истих разлога пређе у Геокс да је са 43 године престар и да они "не запошљавају пензионере" - наводи други саговорник Данаса.

Локалној инспекцији рада из Геокса стигле су четири анонимне пријаве радника које се односе на лоше услове, али и на неисплаћивање прековременог рада. Послодавац је након решења инспекције рада исплатио увећану зараду за прековремени рад. Како тврде радници, упркос

високим температурама и притужби упућених инспекцији, још увек није решен проблем "проветравања радног простора, где постоји опасност од блажег тровања испарењима хемикалија, у првом реду лепка за састављање обуће".

За сада у "Геоксу" не постоји синдикална организација која би се бавила заштитом права запослених, иако то није забрањено.

- Ма какав синдикат, одмах бисмо добили отказ. То нам је индиректно саветовано пре него што смо се запослили. Не могу да кажем да нам је неко бранио да се организујемо, али једноставно постоји страх од губитка посла, а то неко користи - каже саговорник Данаса.

Не разговарају са медијима

У врањанској фабрици која је подигнута из субвенције Владе Србије од преко три милиона евра за отварање нових радних места, као и вишемилионским улагањем у сређивање индустријског простора у Слободној зони "Бунушевац", новинар Данаса није могао са ступи у контакт ни са једним одговорним лицем задуженим за односе са јавношћу. "Таква особа једноставно не постоји", рекао нам је један од саговорника који није желео да се представи, а јавио се на фиксни телефон фабрике.

Анонимне жалбе из "Геокса"

Аутор: Ј. С.

Запослени у италијанској фабрици обуће у Врању инспекцији рада од почетка године поднели четири пријаве. Радници не смеју јавно да се жале, јер им послодавац прети отказом

Одсеку инспекције рада у Врању у 2016. години поднете су четири анонимне пријаве запослених у италијанској фабрици обуће "Геокс" у овом граду, потврђено је "Новостима" из Министарства рада и социјалне политике.

Након што је бивша радница ове компаније Гордана Крстић проговорила, о, како је рекла, психичкој тортури коју радници доживљавају, отворено је питање зашто запослени о овом не говоре под именом и презименом. Као главни разлог наводе страх од отказа, којим се, како је у изјави за "Новости" потврдила Гордана Крстић, заиста константно прети. Она је испричала да радници у овој фирми имају право на само два одласка у тоалет за време радног времена, те да им је отворено препоручено да, у случају чешћег одласка, носе памперс пелене.

Према њеним речима, радници нису смели да отворе врата и прозоре, иако је у погонима претопло. Иако је "чаршијских прича" било много, она се једина одважила да проговори о овој теми. Свој случај је пријавила полицији и највероватније ће се обратити и инспекцији рада, у

којој кажу да су све четири пријаве поднете ове године - анонимне. Само једна пријава односи се на лоше услове рада.

Пријаве од 23. марта, 30. маја и 14. јуна 2016. године су се односиле на неисплаћену зараду за прековремени рад. Инспектори Одсека инспекције рада у Врању су извршили инспекцијске надзоре и утврђено је да су сви запослени у периоду јануар-март ове године радили сваку суботу прековремено, укупно 32 сата прековременог рада, а сваки радни дан су радили по 15 минута дуже, односно у времену од 7.00 до 15.15. Након инспекцијског надзора, послодавац је запосленима исплатио увећану зараду за прековремени рад - показују извештаји инспекције.

ПОВИШЕНА ТЕМПЕРАТУРА

Занимљиво је да је 15. јуна стигла још једна анонимна пријава која се односи на повишену температуру на радним местима у производном погону, те је инспекција у складу са Законом упутила послодавцу писано обавештење о планираном надзору, који ће се извршити овог месеца.

Породице од деце праве робове!

Аутор: Ј. Ж. С.

У Србији не постоји дечји рад у легалним и пријављеним објектима. Угрожени малишани просе и перу стакла на улици

ДЕЧЈИ рад у легалним, пријављеним објектима у Србији не постоји и инспекција рада није пронашла децу млађу од 15 година да раде. То не значи да овај облик рада не постоји, али је он углавном на селу у породичним домаћинствима, рекао је Александар Вулин, министар за рад.

Према његовим речима, то се дешава унутар саме породице, где се понекад заборавља да није сваки рад добар за дете и да, без обзира на то што је дете члан породице, не значи да може да обавља све послове, већ да морају да се прилагођавају његовом узрасту и психичкој снази.

- Центри за социјални рад су у 2015. години пријавили 2.890 занемариване деце, међу којима је било и радно експлоатисане деце - рекао је министар. - У питању је 1.457 дечака и 1.433 девојчице, који су били занемаривани, а неки и радно експлоатисани. Углавном се радна експлоатација деце препознаје као просјачење, прање ветробранских стакала, као све оно што видимо на улицама.

Министарство рада се против феномена деце улице бори по први пут на организован, системски начин. Зато су основани тимови у 115 центара за социјални рад, који се баве управо том тематиком. Они су прошле године од породица одузели педесеторо деце која су занемарена и подвргнута радној експлоатацији.

- Од тога је 26 смештено у хранитељске породице, а 24 у одговарајућу институцију - рекао је Вулин. - То није нешто чему се радујемо, али и то је боље него да деца остану на улици и да не буду на одговарајући начин збринута од стране њихових породица.

Милица Ђорђевић, национална координаторка пројекта “Представљање резултата анализе прописа у вези са дечјим радом и предлога за њихово усклађивање са међународним стандардима” истакла је да је он трајао две године, а да је циљ сажимање најбоље праксе и претходна искуства за борбу против дечјег рада, како би се све понудило Србији.

- Србија нема листу опасних послова за децу до 18 година, а с обзиром на то да је ратификовала Конвенцију о најгорим облицима дечјег рада, требало би да је донесе - казала је Ђорђевићева.

ПОМОЋ У ВАСПИТАВАЊУ

СОЦИЈАЛНЕ службе су препознале 79 породица које имају проблем са својом децом и нису у стању да их на адекватан начин васпитавају, чувају, али им је пружена помоћ, како би деца остала са родитељима.

Деце до три године има свега у неколико случајева у нашим институцијама, и то искључиво из здравствених разлога, 7.000 дечака и девојчица је у хранитељским породицама, а свега 800 у институцијама.

Синдикат пита Вербића: Ко је донео одлуку

Извор: ФоНет

Грански синдикат просветних радника Србије "Независност" упитао је данас министра просвете Срђана Вербића ко је донео одлуку да се почетком наредне школске године запосли више од 2.000 ненаставног особља у школама у Србији.

У саопштењу се наводи да је синдикат Независност добио информације да у буџету за просвету за 2016. нема довољно новца за исплату свих месечних зарада, јер недостаје новац за децембар.

Питамо вас, господине министре, где ћете наћи новац за децембарске плате и за нове раднике, пише у саопштењу, уз констатацију да је за нове раднике потребно више од две милијарде динара које нису планиране у овогодишњем буџету Србије.

Синдикат Независност наводи и да се број ученика у основним и средњим школама у Србији смањује и да се услед тога појављују технолошки вишкови наставног особља.

ПОЛИТИКА ONLINE

Инспекција „запослила” више од 200 радника у јужном Банату

У осам општина округа од почетка године затечен 221 радник без икаквих радних папира

Аутор: О. Јанковић

Панчево – Све је мање послодаваца који раднике ангажују на црно, кажу у Одељењу инспекције рада Јужнобанатског управног округа. Ипак, од почетка године међу 4005 радника инспектори су пронашли 221 ангажованог без уговора о раду и донели више од 200 решења, којима се налаже отклањање утврђених неправилности, што значи да су „невидљиви” добили радну књижици.

Мете инспектора, који су како напомињу, не у појачаној већ у непрекидној акцији примене прописа из области радних односа и безбедности и здравља на раду, биле су услужне делатности – тачније 798 угоститељских објеката и оних за продају брзе хране, трговине, као и градилишта, и нискоградња и високоградња.

У осам општина округа, само у априлу и у сивој зони истовремено, због утврђених прекршаја, инспектори рада поднели су 63 захтева за покретање прекршајног поступка против предузећа, одговорних лица у њему и против предузетника, по разним основама.

„Сваког месеца у контролама пронађемо приличан број непријављених радника. На терену се сусрећемо са 'повратницима', старим случајевима искусних послодаваца, а у последње време и са више новоотворених објеката, чији власници не знају да ли ће посао који су започели опстати, па је најчешћи изговор да је непријављени радник ту тек дан-два. Но, нама су све те приче одавно познате, а наше акције координисане, тако да имамо сазнања о стварном стању у пракси”, каже за „Политику” Илија Јовић, инспектор рада.

Неретко, инспекторима рада помажу и колеге из пореске, тржишне, санитарне и других инспекцијских органа, па и полиције, а како би акције биле ефикасније и сивој економији се стало на пут, честе су и ротације инспектора из других градова Србије. Иако се послодавцу налаже да сачини уговор о раду на неодређено време, у инспекцији рада указују за „Политику” да није непозната пракса да се ти уговори после неког времена раскидају, те се осим проналажења нових случајева нелегалног ангажовања радне снаге, иде и у поновне контроле, посебно код оних који су имали више од троје непријављених радника.

„За ове преступе запрећене су и новчане казне, и то за предузетнике од 300.000 до пола милиона динара, а за правна лица, од 800.000 до два милиона динара. Такође, издајемо и прекршајни налог – мандатну казну, уколико се уговор о раду не налази на месту обављања делатности”, каже Биљана Драженић, начелница Одељења инспекције рада Панчево.

Осим редовних „муштерија”, у инспекцији додају, да им дојаве стижу са разних страна. Честе су пријаве чланова породица „невидљивих радника”, а ту су и предузећа, који имају сазнања о начину пословања конкуренције, па то чине из револта, јер се они придржавају законских прописа. Све одважније јављају се и сами радници у борби за легализацију свог статуса, а инспекција, напомињу, поступа по свим пријавама и осим редовних иде и у ванредни надзор.

Такође, не поштују се ни посебне и обавезујуће препоруке о условима рада. Запослени на радним местима са повећаним ризиком се не упућују на периодичне прегледе, радници не носе лична заштитна средства и немају одговарајућу опрему за безбедан рад. Тако је донето и 62 решења о отклањању недостатака, због непосредне угрожености и здравља радника и непоштовања препорука о безбедности на раду.

„Послодавци су дужни да прекину рад у интервалу од 11 до 16 часова при температури преко 36 степени и да, уколико им технички услови дозвољавају, организују посао у више краћих смена, да обезбеде простор за освежење радника, као и обуке како не би дошло до повреде на раду”, додаје инспектор Илија Јовић.

Без уговора и елементарних права (обавезног социјалног и здравственог осигурања, осигурања од повреде на раду, права на зараду, годишњи одмор...) ускраћени су највише неквалификовани радници, као и грађевинци свих профила, трговци, конобари... уз стално присуство страха од губитка каквог-таквог посла.

Неколицина радника, на дневницу, са којима смо разговарали пак кажу да раде где год има посла, код разних газда и да често ни не питају да ли ће да их пријаве, јер онда не би ни радили. Послови су сезонски, новац се добија на руке, а буде и проблема око наплате одрађеног.